

Crna Gora
Ministarstvo evropskih poslova

INFORMACIJA

**O ZAKLJUČIVANJU MEMORANDUMA O RAZUMIJEVANJU IZMEĐU MINISTARSTVA EVROPSKIH
POSLOVA CRNE GORE I MINISTARSTVA VANJSKIH POSLOVA, EVROPSKE UNIJE I SARADNJE
KRALJEVINE ŠPANJE I O RAZVOJU SARADNJE U OBLASTI EVROPSKE INTEGRACIJE**

Podgorica, jul 2025. godine

Crna Gora i Kraljevina Španija tradicionalno njeguju prijateljske bilateralne odnose, utemeljene na zajedničkim evropskim vrijednostima, principima demokratije i posvećenosti jačanju evropske perspektive Zapadnog Balkana. Iako postoji višegodišnja saradnja u različitim oblastima, do sada nije postojao poseban formalni okvir kojim bi se definisala saradnja dvije države.

Na inicijativu Kraljevine Španije da pruži konkretnu podršku Crnoj Gori u procesu evropskih integracija, i imajući u vidu bogato špansko iskustvo u pregovorima, sprovođenju reformi, korišćenju fondova EU i primjeni pravne tekovine, Ministarstvo vanjskih poslova, Evropske unije i saradnje Kraljevine Španije i Ministarstvo evropskih poslova Crne Gore usaglasili su tekst Memoranduma kojim se ova podrška formalizuje i dodatno jačaju kapaciteti Crne Gore na putu ka punopravnom članstvu u Evropskoj uniji.

Memorandum o razumijevanju između Kraljevine Španije i Crne Gore će doprinijeti jačanju bilateralne saradnje s ciljem pružanja podrške Crnoj Gori na njenom putu ka članstvu u Evropskoj uniji. Potpisivanjem ovog dokumenta, dvije zemlje potvrđuju svoju posvećenost zajedničkim evropskim vrijednostima i spremnost da kroz konkretne aktivnosti doprinesu bržem i kvalitetnijem napretku Crne Gore u procesu evropske integracije. Kroz ovaj Memorandum Crna Gora dobija direktan pristup znanju i ekspertizi države članice Evropske unije, što dodatno doprinosi kvalitetu sprovođenja reformi, usklađivanju zakonodavstva s pravnom tekovinom EU, unapređenju sistema koordinacije evropskih poslova, kao i boljem korišćenju finansijskih instrumenata EU.

Memorandum o razumijevanju predviđa intenziviranje saradnje u oblastima koje se odnose na:

- podršku naporima Crne Gore u postizanju punopravnog članstva u Evropskoj uniji;
- podsticanje dijaloga o pitanjima bezbjednosti, stabilnosti i saradnje u Evropi, kao i globalnim i regionalnim bezbjednosnim pitanjima;
- razvoj projekata od zajedničkog interesa u okviru Evropske unije i postojećih regionalnih inicijativa;
- razmjenu iskustava u vezi sa regionalnom saradnjom i u okviru makroregionalnih strategija Evropske unije;
- jačanje institucionalnih kapaciteta u javnom sektoru;
- razmjenu iskustava u vezi sa razvojem nacionalnog sistema koordinacije za evropske poslove, relevantnim institucionalnim procedurama Evropske unije i svim informacijama od zajedničkog interesa;
- pružanje pomoći relevantnim strukturama Crne Gore u vezi sa tehničkim pitanjima korišćenja finansijskih instrumenata Evropske unije i pitanjima regionalnog razvoja;
- jačanje i unapređenje uzajamne saradnje u vezi sa usklađivanjem zakonodavstva sa pravnom tekovinom Evropske unije; u tu svrhu, Potpisnice su otvorene za razmjenu informacija i znanja;
- konsolidaciju i unapređenje pravne i policijske saradnje, posebno u borbi protiv organizovanog kriminala, trgovine ljudima i krijumčarenja, trgovine drogom i prevencije radikalizacije.

Zaključivanjem ovog Memoranduma šalje se snažna poruka o čvrstom opredjeljenju Kraljevine Španije da aktivno podrži evropski put Crne Gore ali i o spremnosti Crne Gore da kroz partnerski odnos sa državom članicom jača svoje institucije i administrativne kapacitete kako bi uspješno ispunila obaveze koje proizilaze iz procesa pristupanja

Evropskoj uniji. Dodatno, Memorandum se zaključuje u trenutku kada Crna Gora nastavlja da bilježi konkretne rezultate u procesu pregovora, što potvrđuje i činjenica da je na 23. međuvladinoj konferenciji, održanoj 27. juna 2025. godine u Briselu, privremeno zatvoreno Poglavlje 5 – Javne nabavke, čime je učvršćen reformski napredak i plan Crne Gore da do 2028. postane članica Evropske unije.

Ovaj Memorandum zaključuje se u domenu diplomatskog korpusa, čime se otvara prostor za intenzivniji politički dijalog, snažniju koordinaciju bilateralnih i multilateralnih aktivnosti, te direktnu razmjenu informacija i stručne podrške kroz redovne konsultacije i zajedničke inicijative. Zaključivanjem Memoranduma obje države potpisnice potvrđuju posvećenost jačanju međusobnih odnosa i podršci napretku Crne Gore u skladu sa evropskim vrijednostima.

**Memorandum o razumijevanju
između
Ministarstva evropskih poslova Crne Gore
i
Ministarstva vanjskih poslova, Evropske unije i saradnje Kraljevine Španije
o razvoju saradnje u oblasti evropske integracije**

Ministarstvo evropskih poslova Crne Gore i Ministarstvo vanjskih poslova, Evropske unije i saradnje Kraljevine Španije (u daljem tekstu: Potpisnice),

Uzimajući u obzir bliske bilateralne odnose koji ih povezuju i evropske vrijednosti koje dijele,

S obzirom na to da je Kraljevina Španija članica Evropske unije od 1. januara 1986. godine,

Podsjećajući da je Crna Gora stekla status zemlje kandidata za članstvo u Evropskoj uniji u decembru 2010. godine i zvanično otvorila pristupne pregovore u junu 2012. godine sa strateškim ciljem da postane članica Evropske unije,

Oslanjajući se na podršku Kraljevine Španije za integraciju Crne Gore u Evropsku uniju i na opredijeljenost za dalju izgradnju evropske perspektive Zapadnog Balkana,

Imajući u vidu iskustvo Španije u pregovorima o pristupanju Evropskoj uniji,

Prepoznajući i potvrđujući značaj i korisnost dijaloga na različitim nivoima o pitanjima od zajedničkog interesa za obje Potpisnice, kao i aktivne saradnje na međunarodnom nivou,

Težeći identifikaciji i sprovođenju zajedničkih aktivnosti za podršku pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji, boljem korišćenju sredstava Evropske unije, kao i konvergenciji i koheziji kao sinergiji za uravnotežen razvoj,

Imajući u vidu istoriju razvojne saradnje između Španije i Crne Gore, iskazanu kroz više godina bilateralne i multilateralne saradnje, saradnje sa španskim nevladinim organizacijama za razvoj, i u okviru politike proširenja Evropske unije, sve sa fokusom, u velikoj mjeri, na unapređenju puta Crne Gore ka evropskoj integraciji,

Proglašavaju sljedeće:

- Potpisnice će nastojati da unaprijede i podstaknu uzajamne kontakte i saradnju između svojih nadležnih ministarstava i drugih tijela, s ciljem da pomognu Crnoj Gori na njenom evropskom putu, kroz razmjenu iskustava i stručnog znanja u primjeni politika Evropske unije.
- Potpisnice će nastojati da periodično održavaju konsultacije o pitanjima od zajedničkog interesa. Nivo predstavnika, dnevni red tih konsultacija, kao i datumi i mjesta održavanja, biće dogovoreni diplomatskim kanalima.

1. Oblasti saradnje

Ova saradnja biće usmjerena na sve oblasti koje se odnose na proces integracije Crne Gore, uključujući, prije svega, ali ne isključivo, sljedeće oblasti ili sektore:

1. Podrška naporima Crne Gore u postizanju punopravnog članstva u Evropskoj uniji;
2. Podsticanje dijaloga o pitanjima bezbjednosti, stabilnosti i saradnje u Evropi, kao i globalnim i regionalnim bezbjednosnim pitanjima;
3. Razvoj projekata od zajedničkog interesa u okviru Evropske unije i postojećih regionalnih inicijativa;
4. Razmjena iskustava u vezi sa regionalnom saradnjom i u okviru makroregionalnih strategija Evropske unije;
5. Jačanje institucionalnih kapaciteta u javnom sektoru;
6. Razmjena iskustava u vezi sa razvojem nacionalnog sistema koordinacije za evropske poslove, relevantnim institucionalnim procedurama Evropske unije i svim informacijama od zajedničkog interesa;
7. Pružanje pomoći relevantnim strukturama Crne Gore u vezi sa tehničkim pitanjima korišćenja finansijskih instrumenata Evropske unije i pitanjima regionalnog razvoja;
8. Jačanje i unapređenje uzajamne saradnje u vezi sa usklađivanjem zakonodavstva sa pravnom tekovinom Evropske unije; u tu svrhu, Potpisnice su otvorene za razmjenu informacija i znanja;
9. Konsolidacija i unapređenje pravne i policijske saradnje, posebno u borbi protiv organizovanog kriminala, trgovine ljudima i krijumčarenja, trgovine drogom i prevencije radikalizacije.

Sve ove konsultativne aktivnosti uvijek će imati opšti i dopunski karakter, i ne mogu predstavljati zamjenu za aktivnosti koje sprovode nadležni organi Evropske unije, koji su odgovorni za izradu dokumenata i strategija koje imaju za cilj da olakšaju i usmjere Crnu Goru na njenom putu ka Evropskoj uniji.

2. Funkcionisanje Memoranduma o razumijevanju

- Ovaj memorandum ne podrazumjeva finansijske obaveze bilo koje vrste, a Potpisnice će finansirati svoje aktivnosti u skladu sa raspoloživim budžetski sredstvima.
- Španija će, u okviru svojih mogućnosti i svoje uključenosti u programe Evropske unije, nastojati da obezbijedi odgovarajuće učešće Crne Gore (uz uslov sprovođenja reformi) u dodjeli pretpristupnih fondova (IPA III), čime se podstiču zelena i digitalna tranzicija u okviru ekonomskog i investicionog plana za Zapadni Balkan. Plan za Zapadni Balkan, kao i sredstava iz Instrumenta za reforme i rast za Zapadni Balkan.
- Ovaj ekonomski i investicioni plan nadovezuje se na tvining programe (projekte tehničke saradnje za usklađivanje sa pravnom tekovinom EU) i instrument za tehničku pomoć i razmjenu informacija (TAIEX) (za kratkoročnu pomoć), kao i na garancije i kombinovano finansiranje kroz Investicioni okvir za Zapadni Balkan (WBIF), te delegiranu saradnju koja omogućava konvergenciju finansiranja iz javnog i privatnog sektora i mobilisanje resursa.
- Uslovi za finansiranje, organizaciju i druga pitanja u vezi sa aktivnostima predviđenim ovim memorandumom o razumijevanju biće dogovarani od slučaja do slučaja od strane institucija koje učestvuju u tim razmjenama, u skladu sa domaćim zakonodavstvom obje zemlje. Ovo se naročito odnosi na aktivnosti koje uključuju posjete eksperata ili organizaciju seminara o temama od interesa za obje Potpisnice.
- Španija je takođe otvorena za saradnju sa Crnom Gorom u pogledu pružanja konsultantskih uluga i tehničke pomoći od interesa za crnogorske vlasti u onim oblastima i sektorima koje dogovore Potpisnice.

3. Primjena Memoranduma o razumijevanju

- Ovaj memorandum nema pravno obavezujući karakter niti podliježe međunarodnom pravu.
- Ovaj memorandum stupa na snagu danom njegovog potpisivanja i primjenjivaće se u periodu od tri godine, nakon čega će automatski biti produžen na isti period, osim ako jedna od Potpisnica ne obavijesti drugu u pisanoj formi o svojoj namjeri da prekine primjenu navedenog memoranduma.

Svaka razlika u tumačenju ili primjeni ovog memoranduma rješavaće se putem konsultacija, u cilju postizanja sporazumnog rješenja.

Memorandum o razumijevanju sačinjen je u po dva primjerka na crnogorskom, španskom i engleskom jeziku, pri čemu je svaki tekst jednako autentičan. U slučaju razlika u tumačenju, mjerodavan je tekst na engleskom jeziku.

Za Ministarstvo evropskih poslova
Crne Gore

Za Ministarstvo vanjskih poslova,
Evropske unije i saradnje
Kraljevine Španije

Gospodin Filip Ivanović
Potpredsjednik Vlade za vanjske i
evropske poslove

Gospodin José Manuel Albares Bueno
Ministar Ministarstva vanjskih poslova,
Evropske unije i saradnje

**Memorandum of Understanding between
the Ministry of European Affairs of Montenegro
and
the Ministry of Foreign Affairs, European Union and Cooperation of the Kingdom of Spain
for the development of greater collaboration in the area of European integration**

The Ministry of European Affairs of Montenegro and the Ministry of Foreign Affairs, European Union and Cooperation of the Kingdom of Spain, hereinafter "the Signatories",

Taking into account the close bilateral relations that unite them and the European values that they share,

Considering that the Kingdom of Spain has been a Member State of the European Union since 1 January 1986,

Recalling that Montenegro acquired European Union candidate country status in December 2010 and officially opened accession negotiations in June 2012, with the strategic goal of becoming a Member State of the European Union,

Relying on the support of the Kingdom of Spain for the integration of Montenegro into the European Union and the commitment to continue strengthening the European perspective of the Western Balkans,

Bearing in mind the experience of the Spanish authorities in European Union accession negotiations,

Recognizing and reaffirming the importance and usefulness of dialogue at different levels regarding matters of mutual interest to both Signatories, and of active cooperation at the international level,

Seeking to identify and carry out joint actions to support the accession of Montenegro to the European Union, better use of European Union funds, and convergence and cohesion as synergy for balanced development,

Mindful of the history of the development cooperation relationship between Spain and Montenegro, as made manifest in many years of bilateral and multilateral cooperation, cooperation with Spanish nongovernmental development organizations, and within the framework of the European enlargement policy, all centred, to a large extent, in advancing Montenegro towards European integration,

Declare the following:

- The Signatories shall endeavour to promote foster mutual contacts and cooperation between their respective competent ministries and other bodies, with a view to assisting

Montenegro along its European path, through the exchange of experiences and specialized knowledge in the application of European Union policies.

- They will intend to convene periodic consultations regarding matters of mutual interest. The level of the representatives, the agenda of these consultations, and their dates and venues shall be agreed through diplomatic channels.

1. Cooperation areas

This cooperation shall focus on all areas involving the integration process of Montenegro, including, mainly but not exclusively, the following areas or sectors:

1. Supporting the efforts of Montenegro in becoming a full member of the European Union
2. Favours dialogue on issues regarding security, stability and cooperation in Europe, and global and regional security matters
3. Developing projects of mutual interest within the framework of the European Union and of existing regional initiatives
4. Exchanging experiences regarding regional cooperation and within the framework of the macro-regional strategies of the European Union
5. Conducting institutional capacity-building in the public sector
6. Exchanging experiences regarding the development of the national coordination system for European Union affairs, relevant European Union institutional procedures, and any information of mutual interest
7. Providing assistance to the relevant structures of Montenegro with regard to technical questions on the use of European Union financial instruments and regional development issues
8. Strengthening and fostering mutual cooperation regarding legal harmonization with the *acquis*; to this end, the Signatories are open to exchanging information and knowhow
9. Consolidating and advancing legal and police cooperation, especially with regard to combating organized crime, human trafficking and smuggling, drug trafficking and the prevention of radicalization

All these consulting activities shall always be general and complementary, and may never serve as a substitute for those provided by the competent EU authorities, who shall be tasked with

drafting the documents and strategies to facilitate and guide Montenegro in its path towards the European Union.

2. Functioning of the Memorandum of Understanding

- The present Memorandum does not involve financial obligations of any kind, and the Signatories shall finance their activities based on budget availability.
- Spain, within its possibilities and its integration in European Union programmes, shall endeavour to safeguard the appropriate participation of Montenegro (conditional on the adoption of reforms) in the assignation of pre-accession funds (IPA III), thus stimulating the green and digital transitions within the framework of the Economic and Investment Plan for the Western Balkans, as well as of funds from the Reform and Growth Facility for the Western Balkans.
- This Economic and Investment Plan is in addition to the twinning programmes (technical cooperation projects for incorporation of the *acquis*) and the Technical Assistance and Information Exchange (TAIEX) instrument (for short-term technical assistance), as well through the Western Balkans Investment Framework (WBIF) guarantees and blending, and delegated cooperation enabling the convergence of public- and private-sector financing and resource leveraging.
- The conditions for financing, organizing, and other issues regarding the actions set forth in this Memorandum of Understanding shall be agreed on a case-by-case basis by the institutions that participate in such exchanges, in accordance with the domestic law of the two countries. This shall be applicable above all regarding those actions involving expert visits or holding seminars on issues of interest to both Signatories.
- Spain is likewise open to collaborating with Montenegro to offer consulting services and technical assistance of interest to the authorities from Montenegro in those areas and sectors agreed between the Signatories.

3. Application of the Memorandum of Understanding

- The present Memorandum is not legally binding nor is it subject to international law.
- This Memorandum shall begin to be applied on the date of its signature, for a period of three years, after which it shall be automatically extended for the same period, unless either of the Signatories notifies the other in writing of its intention to terminate the application of said Memorandum.

Any discrepancy regarding the interpretation or application of this Memorandum shall be resolved through consultations aimed at reaching an amicable solution.

This Memorandum of Understanding shall be drawn up in two original copies in Montenegrin, Spanish and English, each text being equally authentic. In case of divergences of interpretation, the English text shall prevail.

For the Ministry of European
Affairs of Montenegro

Mr. Filip Ivanović
Deputy Prime Minister of Montenegro
for Foreign and European Affairs

For the Ministry of Foreign Affairs,
European Union and Cooperation
of the Kingdom of Spain

Mr. José Manuel Albares Bueno
Minister of Foreign Affairs, European
Union and Cooperation